

Byla C-556/23**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2023 m. rugsėjo 4 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Symvoulio tis Epikrateias (Graikija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. rugpjūčio 2 d.

Pareiškėja:

Zougla AE

Atsakovė:

Ethniko Symvoulio Radiotileorasis (ESR)

Pagrindinės bylos dalykas

Prašymas panaikinti *Ethniko Symvoulio Radiotileorasis* (Nacionalinė transliuotojų taryba; toliau – ESR) sprendimą Nr. 99/2021, kuriuo bendrovei pareiškėjai skirta 80 000 EUR administracinė bauda už kokybiniu atžvilgiu žeminančio audiovizualinio turinio transliavimą ir 40 000 EUR administracinė bauda už pareigos gerbti žmogaus orumą ir asmenybę pažeidimą, taip pat bet koks kitas administracijos veiksmas ar neveikimas.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Pagal SESV 267 straipsnį pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra susijęs su Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 2010/13, iš dalies pakeistos Direktyva 2018/1808, nuostatų, siejamų su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 1, 20, 21 ir 49 straipsniais, išaiškinimu.

Prejudiciniai klausimai

1. Ar Direktyvos (ES) 2010/13, iš dalies pakeistos Direktyva (ES) 2018/1808, tikslai, taigi, ir šios direktyvos taikymo sritis apima: a) pagarbos žmogaus asmens orumui ir vertei bei jų apsaugos užtikrinimą; ir b) televizijos paslaugų teikėjų vykdomo kokybiniu atžvilgiu žeminančio turinio (ypač tokio turinio, kokį nagrinėjama atveju transliavo bendrovė pareiškėja) transliavimo prevenciją?

2. Remiantis prielaida, kad į direktyvos taikymo sritį patenka: a) pareiga gerbti ir saugoti žmogaus orumą ir vertę; ir (arba) b) draudimas transliuoti kokybiniu atžvilgiu žeminantį turinį, visų pirma tokį kaip nagrinėjamos programos turinį, ar direktyvos 4 straipsnio 1 daliai, siejamai su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20 ir 21 straipsniuose įtvirtintu vienodo požiūrio principu, prieštarauja nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią šios pareigos taikomos visiems televizijos paslaugų teikėjams, išskyrus tuos, kurie televizijos turinį transliuoja tik internetu?

3. Jei atsakymas į pirmuosius du klausimus būtų teigiamas: ar nacionalinė reguliavimo institucija, siekdama užtikrinti direktyvos veiksmingumą praktikoje, privalo taikyti nacionalinės teisės nuostatas, pagal kurias nagrinėjamos pareigos vienodai nustatomos visiems televizijos paslaugų teikėjams, net jei nacionalinėje teisėje numatomos pareigos ir atitinkamos sankcijos visiems kitiems televizijos paslaugų teikėjams, bet ne tiems, kurie savo turinį transliuoja tik internetu, ir ar administracinių sankcijų skyrimas už minėtų pareigų pažeidimą transliuojant televiziją internetu, nacionalinės teisės nuostatas dėl kitų televizijos paslaugų aiškinant plačiai arba taikant jas pagal analogiją, yra nesuderinamas su principu *nullum crimen, nulla poena sine lege certa*, įtvirtintu Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 49 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje, siejamame su teisinio saugumo principu?

4. Jei atsakymas į pirmąjį prejudicinį klausimą būtų neigiamas ir jeigu būtų laikomasi nuomonės, kad: a) pareiga gerbti ir saugoti žmogaus orumą ir vertę; ir (arba) b) draudimas transliuoti kokybiniu atžvilgiu žeminantį turinį (visų pirma tokį kaip nagrinėjamos programos turinį), nepatenka į direktyvos taikymo sritį, kaip tai suprantama pagal 4 straipsnio 1 dalį, kai valstybės narės teisės aktuose tokios pareigos nustatomos televizijos paslaugų teikėjams, transliuojantiems antžeminio, palydovinio ar plačiajuosčio transliavimo tinklais, numatant administracines sankcijas, tačiau juose nėra lygiaverčių nuostatų dėl internetinės televizijos paslaugų teikėjų: ar šiuo metu galiojančią Direktyvos 2010/13 2 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad pagal vienodo požiūrio principą kompetentinga nacionalinė institucija turi numatyti galimybę skirti administracines sankcijas už šių nuostatų pažeidimą ir tuo atveju, kai televizijos programos transliuojamos internetu?

5. Jei atsakymas į ketvirtąjį klausimą būtų teigiamas: ar, remiantis tuo, kas išdėstyta, ir Sąjungos teisę atitinkančiu nacionalinės teisės išaiškinimu, visų pirma – minėtomis direktyvos nuostatomis, nacionalinės reguliavimo institucijos pareiga vienodai taikyti tokias pareigas nustatančias nacionalinės teisės normas

visoms televizijos paslaugoms, neatsižvelgiant į jų transliavimo būdą, yra suderinamas su principu *nullum crimen, nulla poena sine lege certa* ir teisinio saugumo principu, jeigu šios pareigos, nacionalinėje teisėje nustatytos visiems kitiems televizijos paslaugų teikėjams, netaikomos internetinei televizijai?

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija (toliau – Chartija): 1, 20, 21 ir 49 straipsniai.

2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 95, 2010, p. 1), iš dalies pakeista 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1808, kuria, atsižvelgiant į kintančias rinkos realijas, iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES (OL L 303, 2018, p. 69): 10, 16, 34, 102–104 konstatuojamosios dalys ir 1, 2, 4, 6, 28, 30 straipsniai.

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Graikijos Konstitucija: 14 straipsnis (saviraiškos laisvė ir ypač spaudos laisvės apsauga) bei 15 straipsnis (nuostatų dėl spaudos apsaugos netaikymas televizijai ir jos priskyrimas tiesioginei valstybės kontrolei).

Įstatymas Nr. 4779/2021, kuriuo į nacionalinę teisę perkeliama 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2010/13 dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo, iš dalies pakeista 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1808, ir kitos Ryšių ir informacijos generalinio sekretoriaus kompetencijai priklausančios nuostatos (FEK A' 27/20.2.2021): 2 straipsnio 1 dalis (sąvokų apibrėžtys), 8 straipsnis (Direktyvos 2010/13 6 straipsnio perkėlimas į nacionalinę teisę), 33 straipsnis (įgaliojimai ESR prižiūrėti įstatymo taikymą ir skirti sankcijas), 36 straipsnio 1 dalis (sankcijos, kurias ESR skiria pažeidus, be kita ko, įstatymo 8 straipsnį).

Įstatymas Nr. 2328/1995 dėl privačių televizijos kanalų ir vietinių radijo stočių teisiniam statusui taikomos tvarkos, transliavimo rinkos reguliavimo ir kitų nuostatų (FEK A' 159/3-8-1995): 1, 3 ir 4 straipsniai.

Įstatymas Nr. 4173/2013, kuriuo reglamentuojamas naujas Graikijos radijas, internetas ir televizija (FEK A' 169/26-07-2013): 3 straipsnis.

Prezidento dekretas Nr. 77/2003 dėl žinių ir kitų žurnalistinių bei politinių laidų etikos kodekso (FEK A' 75/28-3-2003): 1, 2, 4, 5, 8 ir 9 straipsniai.

Įstatymas Nr. 2863/2000, kuriuo reglamentuojama Nacionalinė transliavimo taryba ir kitos transliavimo paslaugų srities institucijos bei įstaigos (FEK A' 262/29-11-2000): 4 straipsnio 1 dalis.

Įstatymas Nr. 2644/1998 dėl mokamų transliavimo paslaugų teikimo ir su tuo susijusių nuostatų (FEK A' 233/13.10.1998): 1, 10 ir 12 straipsniai.

Įstatymas Nr. 3592/2007 dėl žiniasklaidos įmonių koncentracijos ir licencijavimo tvarkos bei kitų nuostatų (FEK A' 161/19-7-2007): 1 ir 11 straipsniai bei 13 straipsnio 5 dalis.

Glaustas faktinių aplinkybių ir proceso aprašymas

- 1 2021 m. vasario 22 d. pareiškėja, kuri nėra tradicinės televizijos transliuotoja, savo interneto svetainėje tiesiogiai (angl. *live streaming*) transliavo vieną laidą. Tai buvo vienos radijo stoties, transliuojančios interneto svetainėje, laidos įrašas. Radijo programa buvo transliuojama pareiškėjos interneto svetainėje kaip audiovizualinis turinys, rodant jos prodiuserį, kuris ją pristatė būdamas radijo transliuotojo, programą transliavusio skaitmeniniu būdu, patalpose. Šios transliacijos metu laidos vedėjas, kalbėdamas apie vykstantį baudžiamąjį procesą prieš trečiąsias šalis dėl pedofilijos, asmeniškai užsipuolė tam tikrus politinius veikėjus, juos paminėdamas ir išsakydamas šmeižikiškas bei atvirai įžeidžiančias replikas jų atžvilgiu. Be to, vedėjas, nepateikdamas jokių įrodymų, užsiminė, kad aukščiausias institucines pareigas užimantis politinis veikėjas „sąmoningai proteguoja pedofilus ir pederastus ir rekomenduoja juos į atsakingas pareigas, kurias eidami jie gali toliau tenkinti savo liguistą seksualinį potraukį“. Kalbėdamas apie tą patį politiką, laidos vedėjas ne kartą pateikė aiškių užuominų į tai, kad už minėto asmens pastangų rekomenduoti pederastus į atsakingas pareigas slypi kažkas daugiau, faktiškai teigdamas, kad „taip pat yra pranešimų apie konkrečius broožus“, kuriais jis pasižymi, ir kad jis „ne kartą šantažuotas“, bei užsiminė apie kitų aiškiai įvardytų politikų vaidmenį nelegaliose pederastų grupėse. Be to, laidos vedėjas, nepateikdamas jokių įrodymų, taip pat užsiminė, kad esama tiesioginio ryšio tarp nežinomų asmenų įvykdyto laikraščio leidejo užpuolimo ir to, ką jis parašė apie minėtą politiką ir jo sutuoktinę.
- 2 Byla buvo perduota ESR, be kita ko, remiantis Direktyvos 2010/13, iš dalies pakeistos Direktyva 2018/1808, nuostatomis ir Įstatymo Nr. 4779/2021, kuriuo šios direktyvos perkeltos į nacionalinę teisę, nuostatomis. Nustačiusi, kad nagrinėjamu atveju kalbama apie audiovizualinės paslaugos teikimą, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2010/13 ir Įstatymą Nr. 4779/2021, ši institucija nusprendė, kad pareiga gerbti žmogaus orumą ir asmenybę bei draudimas transliuoti kokybiniu atžvilgiu žeminantį turinį, nustatyti nacionalinės teisės nuostatose, turi būti taikomi „bet kokiai audiovizualinei medžiagai, kuri visuomenei pateikiama laisvai prieinamose interneto svetainėse ir kurios poveikis ją žiūrintiems asmenims gali būti panašus į poveikį, kurį sukelia tradicinių turinio teikėjų transliuojama panaši medžiaga“, taigi ir internetu transliuojamoms

televizijos laidoms, nors pastarosios nėra aiškiai reglamentuojamos atitinkamose nacionalinės teisės nuostatose. Toliau ji konstatavo, kad „aptariamoje laidoje visuomenei buvo perteikti (ir faktiškai didele dalimi žinių bei faktų forma) visiškai nepagrįsti ir minėtus asmenis įžeidžiantys laidos vedėjo vertinimai ir pozicijos“, taip „itin pabloginant transliuojamos radijo programos kokybę“ ir „akivaizdžiai bei nemotyvuotai įžeidžiant minėtų asmenų asmenybę“. Todėl ESR konstatavo, kad pareiškėja pažeidė pareigas, kylančias iš Įstatymo 2328/1995 1 straipsnio 1 dalies ir Respublikos Prezidento dekreto Nr. 77/2003 2 straipsnio 1 dalies, 4 straipsnio, 9 straipsnio 2 dalies, 5 straipsnio 1 dalies ir 8 straipsnio 1 dalies, pagal kuriuos reikalaujama gerbti žmonių orumą ir asmenybę bei draudžiama transliuoti kokybiniu atžvilgiu žeminantį turinį, koks transliuotas nagrinėjamu atveju. Atsižvelgdama į tai, skundžiamu aktu ESR skyrė pareiškėjai administracines baudas – 80 000 EUR už kokybiniu atžvilgiu žeminančio turinio transliavimą ir 40 000 EUR už pareigos gerbti žmogaus orumą ir asmenybę pažeidimą.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 3 Direktyva 2010/13, iš dalies pakeista Direktyva (ES) 2018/1808 (toliau – Direktyva) į Graikijos teisę perkelta Įstatymu Nr. 4779/2021. Pagal Įstatymo Nr. 4779/2021 33 straipsnio 1 dalį įgaliojimai skirti sankcijas už šio įstatymo pažeidimus yra suteikti ESR, kuri yra nepriklausoma reguliavimo institucija, o jos skiriamos sankcijos yra numatytos to paties įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje, pateikiant nuorodą į nacionalinės teisės aktus, kuriuose nustatytos konkrečios sankcijos už tik transliavimą reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų pažeidimus.
- 4 Tuo pačiu metu vidaus teisės sistemoje lieka galioti iki minėtų direktyvų įsigaliojimo galiojusios nacionalinių įstatymų nuostatos, kuriose įtvirtintos savarankiškos privalomos ir draudžiančios teisės normos, kuriomis reglamentuojamas transliavimo paslaugų turinys ir pagal kurias ESR turi įgaliojimą skirti atitinkamas sankcijas. Viena iš šių teisės normų yra taisyklė, kuria nustatoma pareiga gerbti asmens vertę ir orumą, taisyklė, pagal kurią tiesiogiai draudžiama transliuoti kokybiniu atžvilgiu žeminantį turinį, ir su tuo susijusios taisyklės, kuriose patikslintas bendro pobūdžio draudimas transliuoti kokybiniu atžvilgiu žeminantį turinį. Be to, minėtuose nacionalinės teisės aktuose yra nuostatų, kuriose tiksliai nurodomas ESR skiriamų sankcijų pobūdis ir vertinimo metodas.
- 5 Vis dėlto iš reikšmingų šių susietų teisės aktų nuostatų matyti, kad minėtas pareigas turi vykdyti televizijos paslaugų, kurias transliuotojai transliuoja radijo dažniais (analoginiais ar skaitmeniniais) arba per palydovą, teikėjai, bet jos nenumatytos tais atvejais, kai televizijos paslaugas internetu teikia netradiciniai transliuotojai. Pažymėtina, kad nors Įstatymu Nr. 3592/2007 transliavimo teisės aktų, kuriais nustatomos ir minėtos ginčijamos pareigos, taikymas buvo išplėstas įtraukiant plačiajuosčio ryšio tinklais teikiamas transliavimo paslaugas, pagal

Įstatymo Nr. 3592/2007 15 straipsnio 2 dalį būtent internetinė televizija skiriasi nuo kitų televizijos paslaugų, teikiamų plačiajuosčio ryšio tinklais, ir aiškiai nepatenka į šio įstatymo taikymo sritį. Be to, aiškinant Įstatymo Nr. 2328/1995 3 straipsnio 1 dalies a punktą, siejamą su Įstatymo Nr. 4173/2013 3 straipsnio 1, 2 ir 3 dalimis, minėtos pareigos taip pat taikomos transliuotojų, kurie savo programas transliuoja ir panaudodami dažnius (toliau – tradicinės televizijos transliuotojai), interneto svetainių audiovizualiniam turiniui. Ir atvirkščiai, operatoriams, kurie teikia televizijos paslaugas internetu ir nėra tradiciniai televizijos transliuotojai, netaikomos transliavimo teisės nuostatos, kuriose nustatyta pareiga gerbti žmogaus orumą ir žmogaus asmens vertę bei draudimas transliuoti kokybiniu atžvilgiu žeminančią turinį, todėl nacionalinė reguliavimo institucija, plačiai aiškindama ar pagal analogiją taikydama nacionalinės teisės nuostatas, negali skirti jiems atitinkamų sankcijų.

- 6 Vis dėlto, remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo teisėjų mažumos nuomone, kiek tai susiję su nacionalinės teisės aiškinimu, nacionalinė reguliavimo institucija gali teisėtai skirti sankcijas už internetinės televizijos paslaugų teikimą operatoriui, transliuojančiam tik internetu, jei nustatoma, kad buvo pažeistos iš Konstitucijos 15 straipsnio 2 dalies kylančios pareigos, tiksliau įvardytos nacionalinėje teisėje.
- 7 Bet kuriuo atveju, kadangi, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo teisėjų daugumos nuomone, iš nacionalinės teisės nuostatų formuluočių nėra aišku, ar šiose nuostatose nustatyti įpareigojimai ir iš jų kylančios sankcijos taikomi ir televizijos paslaugoms, kurias internetu teikia netradicinės televizijos transliuotojas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar su Europos Sąjungos teisės normomis dėl televizijos paslaugų teikimo suderinama nacionalinės teisės norma, pagal kurią pareiga gerbti ir saugoti žmogaus asmens orumą bei vertę ir draudimas transliuoti kokybiniu atžvilgiu žeminančią turinį taikomi visiems televizijos paslaugų teikėjams, išskyrus tuos, kurie transliuoja televizijos turinį internetu ir nėra tradicinės televizijos transliuotojai.
- 8 Iš Direktyvos 2010/13, iš dalies pakeistos Direktyva 2018/1808, nuostatų ir konstatuojamųjų dalių matyti, kad šios direktyvos tikslas – žiniasklaidos srityje, kur konkurencija itin didelė, subjektams, teikiantiems paslaugas tiems patiems vartotojams, taikyti tas pačias taisykles (2015 m. spalio 21 d. Sprendimo *New Media Online GmbH*, C-347/14, EU:C:2015:709, 22 punktą). Šiam tikslui pasiekti direktyvoje pasirinkti du metodai: pirmasis – priimti tam tikras pagrindines turinio taisykles (suderintas taisykles), kurių vienodą taikymą valstybės narės privalo užtikrinti visiems jų jurisdikcijoje esantiems audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjams, antrasis – priimti audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų rinkos organizavimo valstybėse narėse taisykles, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi pagrindinių Sąjungos teisės principų, kurie turi būti taikomi šiai rinkai. Be to, Teisingumo Teismas, aiškindamas anksčiau galiojusią Direktyvą 89/552, nurodė, kad „direktyva iki galo nesuderina taisyklių, susijusių su sritimis, kurioms ji taikoma, o nustato

minimalius reikalavimus iš Sąjungos transliuojamoms laidoms, skirtoms priimti jos viduje“ (2011 m. rugsėjo 22 d. Sprendimas *Mesopotamia Broadcast ir RojTV*, C-244/10 ir C-245/10, EU:C:2011:607, 34 punktą). Aptariamoms pareigoms (gerbti žmogaus vertę ir orumą bei netransliuoti kokybiniu atžvilgiu žeminančio turinio) nenumatytos nei suderintose Direktyvos 2010/13 nuostatose, nei Graikijos teisės aktų leidėjo priimtuose teisės aktuose, kuriais šios nuostatos perkeltos į jos nacionalinę teisę. Vis dėlto pagrindinėje byloje ESR skyrė dvi atskiras sankcijas už netradicinio internetinio transliuotojo transliuotą televizijos turinį, kuriame ne tik buvo kurstomas smurtas ar neapykanta asmenims dėl jų seksualinės orientacijos, taip pažeidžiant direktyvos 6 straipsnį, bet ir įžeidžiamas žmogaus orumas, pažeidžiant tik nacionalinės transliavimo teisės normas, kuriose numatyta pareiga gerbti žmogaus orumą ir netransliuoti kokybiniu atžvilgiu žeminančio turinio. Vadinas labai svarbu nustatyti, ar tikslas užtikrinti pagarbą žmogaus asmens orumui ir vertei bei užkirsti kelią žeminančio turinio transliavimui yra vienas iš direktyvos tikslų.

- 9 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas vieningai mano, kad atsakymas į šį klausimą turėtų būti teigiamas, nes iš visų Direktyvos 2010/13 nuostatų, aiškinamų atsižvelgiant į Chartijos 1 straipsnį, kuriame žmogaus orumas įtvirtintas kaip pagrindinis Sąjungos teisės principas ir pagrindinė teisė, matyti, jog pagrindines televizijos programų turinio taisykles, kurios turi būti taikomos be išimties visoms televizijos programoms, neatsižvelgiant į jų perdavimo būdą, suderinti šia direktyva būtina siekiant užtikrinti minimalų pagarbos žmogaus orumui ir vertei lygį ir minimalų turinio kokybės lygį, įskaitant bent jau laidose minimų asmenų garbės ir reputacijos apsaugą (žr. direktyvos 28 straipsnį). Vadinas, nors abi nagrinėjamos pareigos šia direktyva nesuvienodintos, jos yra vienos iš jos tikslų, taigi patenka ir į jos taikymo sritį. Be to, tai matyti iš tam tikrų direktyvoje nustatytų taisyklių raidės ir dvasios, neatsižvelgiant į tai, ar audiovizualinės paslaugos turinys patenka į derinamas sritis (Direktyvos 2010/13 28 straipsnis ir 30 straipsnio 2 dalis). Vis dėlto, kadangi šis direktyvos aiškinimas nekeltų abejonių, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi pateikti pirmąjį prejudicinį klausimą.
- 10 Jei valstybė narė, remdamasi Direktyvos 2010/13 4 straipsnio 1 dalimi, nusprendžia priimti griežtesnes ar išsamesnes audiovizualinių paslaugų teikėjams taikytinas taisykles, nei nustatytosios šioje direktyvoje, ji privalo laikytis vienodo požiūrio principo, kuris yra Chartijos 20 ir 21 straipsniuose įtvirtintas bendrasis Europos Sąjungos teisės principas ir pagal kurį reikalaujama, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos – vienodai, jei toks vertinimas negali būti objektyviai pagrįstas (žr. 2013 m. liepos 18 d. Sprendimą *Sky Italia Srl*, C-234/12, EU:C:2013:496, ir, kiek tai susiję su vienodo požiūrio principu, 2010 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Akzo Nobel Chemicals ir Akros Chemicals Ltd*, C-550/07 P, EU:C:2010:512, 54 ir 55 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją). Jeigu būtų pripažinta, kad nagrinėjamos pareigos patenka į direktyvos taikymo sritį, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalis, siejama su vienodo požiūrio principu, turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiamos tokios

nacionalinės teisės normos, pagal kurias minėtos pareigos ir atitinkamos sankcijos būtų nustatomos visiems televizijos paslaugų teikėjams, išskyrus tuos, kurie savo programas transliuoja tik internetu. Dėl šių priežasčių pateikiamas antrasis prejudicinis klausimas.

- 11 Jei į pirmuosius du klausimus būtų atsakyta teigiamai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, kokių veiksmų turėtų imtis nacionalinė reguliavimo institucija. Remdamasi praktinio veiksmingumo principu ir siekdama direktyvos tikslo – užkirsti kelią žmogaus orumą įžeidžiančio ir nekokybiško televizijos turinio transliavimui, nacionalinė reguliavimo institucija, aiškindama nacionalinę teisę pagal Sąjungos teisės reikalavimus, iš esmės turėtų taikyti tik nacionalinėje teisėje nustatytas pareigas ir apsvarstyti galimybę taikyti atitinkamas sankcijas visiems televizijos turinį perduodantiems transliuotojams, neatsižvelgiant į jo perdavimo būdą. Vis dėlto Chartijos 49 straipsnio 1 dalies pirmajame sakinyje įtvirtintas principas *nullum crimen nulla poena sine lege*. Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad ši nuostata taikytina ir administracinių sankcijų atveju (2021 m. kovo 24 d. Sprendimo *Prefettura Ufficio territoriale del governo di Firenze*, C-870/19 ir C-871/19, EU:C:2021:233, 49 punktą), ir nurodęs, kad sankcija, net jeigu ji nėra baudžiamojo pobūdžio, gali būti skiriama tik tuo atveju, jeigu grindžiama aiškiu ir nedviprasmišku teisiniu pagrindu. Be to, taikant teisinio saugumo principą, kuris pagal suformuotą jurisprudenciją yra Europos Sąjungos teisės sistemos dalis ir kurio valstybės narės privalo laikytis įgyvendindamos direktyvomis joms suteiktus įgaliojimus, reikalaujama, kad teisės aktai būtų aiškūs ir tikslūs ir kad asmenys, kuriems jie taikomi, galėtų numatyti jų taikymą. Teisinio saugumo principo turi būti laikomasi ypač griežtai, kiek tai susiję su nuostatomis, galinčiomis turėti ekonominių pasekmių, kad suinteresuotieji asmenys galėtų tiksliai žinoti savo pareigų apimtį (2008 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Commissioners of Her Majesty's Revenue – Customs / Isle of Wight Council ir kt.*, C-288/07, EU:C:2008:505, 47 ir 48 punktai). Vadinas, pareigos gerbti žmogaus orumą ir asmenybę ir (arba) draudimo transliuoti kokybiniu atžvilgiu žeminantį turinį išplėtimu nustatant tai ir internetinei televizijai, remiantis Sąjungos teisę atitinkančiu nacionalinės teisės išaiškinimu, ir (arba) draudimu transliuoti kokybiniu atžvilgiu žeminantį turinį bei atitinkamų sankcijų skyrimu gali būti pažeidžiamas principas *nullum crimen nulla poena sine lege certa*. Dėl pirma išdėstytų priežasčių prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pateikia trečiąjį prejudicinį klausimą.
- 12 Jeigu atsakymas į pirmąjį klausimą būtų neigiamas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar nacionalinė reguliavimo institucija privalo nediskriminuodama taikyti nacionalines nuostatas, kuriomis nustatomos nagrinėjamos pareigos, visiems jos jurisdikcijai priskirtiems televizijos paslaugų teikėjams, taigi ir internetinės televizijos paslaugų teikėjams, remdamasi Direktyvos 2010/13 2 straipsnio 1 dalies, pagal kurią „[k]iekviena valstybė narė užtikrina, kad visos jos jurisdikcijai priklausančių žiniasklaidos paslaugų teikėjų perduodamos audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos atitiktų visuomenei skirtoms audiovizualinės žiniasklaidos paslaugoms toje valstybėje narėje taikomas teisės sistemos taisykles“, išaiškinimu. Prašymą priimti

prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad ši nuostata, aiškinama taip pat atsižvelgiant į direktyva siekiamą tikslą, turi būti aiškinama taip, kad jei valstybė narė nusprendžia nustatyti savo taisykles, kurios būtų griežtesnės už šia direktyva suderintas pareigas, ji privalo taikyti vienodo požiūrio principą ta prasme, kad, atsižvelgiant ir į direktyvos technologinį neutralumą, tokios taisyklės negali būti taikomos tik tam tikriems televizijos paslaugų teikėjams ir netaikomos kitiems, remiantis vien turinio perdavimo priemonės kriterijumi, nesant jokio objektyvaus tokio atskyrimo pagrindo.

- 13 Vadinasi, jei pagal valstybės narės teisės aktus reikalaujama, kad antžeminės, palydovinės ir mokamos televizijos transliuotojai laikytųsi taisyklių, pagal kurias draudžiama bloginti programų kokybę ir privaloma gerbti žmogaus orumą (priešingu atveju gali būti taikomos administracinės sankcijos), bet nenumatoma atitinkamų taisyklių internetinės televizijos transliacijoms, kompetentinga nacionalinė institucija, taikydama vienodo požiūrio principą, privalo apsvarstyti galimybę taikyti administracines sankcijas už šių taisyklių pažeidimą ir internetinių televizijos transliacijų atveju. Vis dėlto, kadangi abejonės dėl šio išaiškinimo nėra išsklaidytos (Teisingumo Teismas dar nėra išaiškinęs atitinkamos direktyvos nuostatos), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pateikia ketvirtąjį prejudicinį klausimą.
- 14 Jeigu atsakymas į ketvirtąjį prejudicinį klausimą būtų teigiamas, kyla klausimas, ar nacionalinės reguliavimo institucijos pareiga, remiantis Sąjungos teisę atitinkančiu nacionalinės teisės išaiškinimu, vienodai ir nediskriminuojant taikyti nagrinėjamas pareigas nustatančias taisykles visoms televizijos paslaugoms, neatsižvelgiant į transliavimo būdą, neprieštarauja principui *nullum crimen, nulla poena sine lege certa*, nes aptariamoms pareigoms, kurios nacionalinėje teisėje nustatytos kitiems televizijos paslaugų teikėjams, netaikomos internetinei televizijai. Dėl šių priežasčių prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pateikia penktąjį prejudicinį klausimą.
- 15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, prejudiciniai klausimai yra svarbūs sprendimui pagrindinėje byloje priimti, nes tuo atveju, kai nacionalinė reguliavimo institucija privalo atsižvelgti į sankcijos skyrimą televizijos turinio transliuotojams internetu už pareigos gerbti žmogaus orumą ir vertę ir (arba) draudimo transliuoti kokybiniu atžvilgiu žeminantį turinį pažeidimą, nors nacionaliniame įstatyme nėra nuostatų šiuo klausimu, skirtų transliuotojams internetu, ESR bus iš esmės teisingai nusprendusi, kad šios pareigos taikomos ir šiems paslaugų teikėjams ir kad ESR, kaip nacionalinė reguliavimo institucija, gali svarstyti klausimą dėl atitinkamų sankcijų skyrimo. Ir atvirkščiai, jei pagal Sąjungos teisę nedraudžiamos nacionalinės teisės normos, pagal kurias nagrinėjamos pareigos netaikomos internetinei televizijai, arba, bet kuriuo atveju, jei pagal Sąjungos teisę, kai nėra aiškios nacionalinės teisės nuostatos, neleidžiama jų išplėsti taip, kad jos apimtų interneto televiziją, pagrindinėje byloje pateiktą prašymą dėl panaikinimo reikėtų patenkinti.